

1.12. 2024, 1. adventní

Píseň: 289,1 *Tebe, Bože, chválíme*

Introit: *Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva.*

² *Hle, temnota přikrývá zemi, soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a ukáže se nad tebou jeho sláva.*

³ *K tvému světlu přijdou pronárody a králové k jasu, jenž nad tebou vzejde.*

⁴ *Rozhlédni se kolem a viz, tito všichni se shromáždí a přijdou k tobě; zdaleka přijdou tví synové a dcery tvé budou v náručí chovány.* ⁵ *Až to spatříš, rozzáříš se, tvé ustrašené srdce se radostně rozbuší, neboť hučící moře tě zahrne svými dary, přijde k tobě bohatství pronárodů. (Iz 60,1-5)*

Píseň: 435 *Zvedněte brány svrchků svých*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za advent, za možnost se těšit. Advent a Vánoce nám připomínají, že jsi nenechal náš svět napospas - zlu, bolesti, tmě.

Přijď, Pane Ježíši

jako rosa na suchou zemi, jako záchrana, po které toužíme, jako světlo, které prozařuje temnotu, jako útěcha smutných, jako domov ztracených.

Ježíši, Synu člověka, přijď ve své slávě. Amen.

Čtení: Mt 11,1-6

Píseň: 421 *Otevřete brány*

Text: Mk 10,46-52 (slepý Bartimeus)

Kázání:

1. Jericho.

V nedělní škole jsme hrávali hru „Jeruzalém – Jericho“. Je docela jednoduchá. Když se ozve „Jeruzalém“, děti se pokloní, na „Jericho“ zůstanou stát. Kdo se splete, vypadne ze hry.

O čem ta hra byla? Nejspíš o tom, že Jeruzalém je svaté město a Jericho ne.

Právě na začátku adventu mi to přijde důležité: do svatého města Ježíš teprve přijde (a za jeho branami bude ukřižován), nejdříve se ale pohybuje nesvatými, někdy i pohanskými městy a vesnicemi. Ostatně - místem narození je chlív.

Paradoxně je to zpráva nadějná: Ježíš přichází tam, kde je potřeba.

Jericho je poslední zastávka na cestě; nejpozději zítra už budou vcházet do Jeruzaléma. (hned následující oddíl Mk 11 – vjezd do Jeruzaléma – příběh, který zaznívá na začátek adventu nebo na květnou neděli).

Co všechno se událo v Jerichu, nám Marek neřekne; do města vešli a v další větě už jsou na cestě z něj. (V Lk evangeliu čteme o setkání se Zacheem.) Marek je stručný. Na cestě z města se ale vyprávění zdrží. Ježíš je zdrží. Nebo jinak: Ježíš se nechá zdržet.

Zpoza davu lidí se ozývá křik.

U hlavní cesty z města má své strategické místo slepý žebřák. Ne jen tak nějaký žebřák. Konkrétní člověk jménem **Bartimaios**. Mnoho postav, které se objevují v Mk evangeliu, jméno nemá. Kromě učedníků to doteď byl jen Jairo, představený synagogy, a teď má jméno slepý žebřák. Ukazuje se, že tento člověk na okraji, žebrající u cesty, davem odstrčený, není bezejmenný. Je důležitý. Ježíš ho „vytáhne na světlo“. Ježíš nás každého zná jménem.

2. Církev.

Dav kolem Ježíše je obrazem církve. Sejití lidí, Ježíš je uprostřed, oni o něj mají zájem, poslouchají. Jenže... A není to v evangeliu poprvé.... Tento dav není inkluzivní. Dveře jsou

zavřeny. Ten, kdo je vně, jiný, nestandardní, rušící... je odstrčen (něco jako ošklivé káčátko v Andersenově pohádce).

Bartimaios křičí o to víc.

„Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Dav se snaží Bartimaia umlčet. Možná se dav bojí Římanů, kteří nechtějí slyšet žádnou připomínku slavného izraelského krále, doby největšího rozmachu samostatné říše. Ježíš dříve lidi, kteří chtěli nahlas mluvit o jeho identitě, vyzýval k mlčení. Teď je to ale jinak. Tentokrát člověka, který ho takto nahlas pojmenuje, k mlčení nenabádá. Mesiášské tajemství (informace, kdo vlastně Ježíš je) už smí zaznít nahlas. Paradoxně – Ježíš je rozpoznán tím, kdo ho (očima) nevidí.

Davu, církvi se nepodaří slepce umlčet, odradit, odsunout. Ježíš o něm ale ví a volá ho k sobě.

Dobrá zpráva pro svět – církev se sice snažila si Ježíše uchránit jen pro sebe, ale Ježíš (skoro svévolně) hranice církve překračuje.

To je docela adventní naděje: Ježíš nezůstává uzavřen v církvi, ale dává šanci i lidem vně, bourá zdi a hradby.

3. Touha.

Bartimaios vyskočí ze země, odhodí plášť a jde k Ježíšovi. Odhazuje všechno, co má. Odkládá minulost, vydává se na cestu k Ježíši, za Ježíšem. Krok do nového, vstříc změně – další adventní motiv.

„Co chceš, abych pro tebe učinil?“ Co chceš? Po čem toužíš? V náboženských kruzích má touha někdy negativní konotaci. Snad proto, že o touze uvažujeme jako o povrchních nebo sobeckých přáních („já chci, já chci!“), případně uvažujeme o touze sexuální až predátorské („musím tě mít!“). Ale bez zdravých tužeb by se lidi nepohnuli; chyběl by hnací motor, nechtělo by se nám tvořit, studovat, pracovat, živit rodinu, nechtěli bychom pomáhat zmírňovat utrpení. A bez sexuální touhy bychom tu ani nebyli.

Ježíš se na touhu ptá. Vyjádření touhy nás může osvobodit. Před Bohem smíme odhalit svá nejhlubší i zbožná přání. Touhu po přátelství, po lásce, po uzdravení, po smysluplné práci a životě i touhu po Bohu. I nás se Ježíš ptá: „Co chceš, abych pro tebe učinil?“

Dav chtěl Bartimaia umlčet, ale Ježíš se ho ptá: „Co chceš, abych pro tebe učinil? Řekni.“ Někdy si myslíme, že sami nejlépe víme, co člověku vedle nás nejvíc chybí. A pustíme se do pomáhání (případně hodnocení či odsuzování).

Ježíš se ale ptá. Pojmenuj, co tě trápí. Co tě nejvíc trápí. Jsi možná slepý, neuživíš se prací svých rukou, jsi odsunutý, ale já tě vnímám jako naprosto svéprávného, samostatného člověka, který se může vyjádřit, jaké je jeho přání. Pro Pána Boha jsme každý jedinečný. Právě i tento jeden slepý žebrák u cesty je v božích očích jedinečný. Dokonce jako jeden z mála má v Bibli jméno. Řekni, co tě (právě konkrétně tebe, Bartimai) trápí.

„Pane, ať vidím.“ Říká stručně, jasně. Pokorně. Ano, chce to jistou dávku pokory – přiznat, že něco potřebuji, nedokážu sám, nepomůžu si sám. Nevyřeším.

„Jdi, tvá víra tě zachránila.“

Zhuštěný, rychlý závěr příběhu. Rozjíždělo se to pozvolna. Nejdřív jsme se seznámili se situací, davem, odstrčeným člověkem, ten má i jméno... vstává, jde k Ježíšovi. Pak se děj zrychlí; zazní rozhovor o dvou docela krátkých větách a všechno je jinak. Slepý vidí... Znamení Ježíšova příchodu – slepí vidí, hluchí slyší, malomocní jsou očištěváni (čteme i jinde v Bibli).

S Ježíšem přišla změna. Bartimaios věděl, že stojí za to volat, dostat se k Ježíšovi. Ani církev pevně semknutá kolem Ježíše ho neodradila.

Pane Bože, děkujeme, že přicházíš. Někdy si i razíš cestu davem, odmítnutím, překážkami.

Vyznání vin, slovo milosti.

Píseň: 407 *Ta touha hluboko je v nás*

Večeře Páně

poslání

Bůh v temnotách je skrytý, a přec je prozářil, když nechtěl odsouditi, ač svět tak vzpurný byl.

Syn Boží u tvých dveří už stojí, tiše zve.

Kdo duši svou mu svěří, v něm věčnost nalezne.

(píseň *Noc ke konci se kloní*)

Píseň po VP: 384 *Ó Pane můj, pokoj ať tvůj* // 693 *Radujte se bratři, neboť blízko je pán*

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Poslání:

¹⁴ Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.

¹⁵ A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě.

¹⁶ Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,14-16)

Požehnání:

Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva.

² Hle, temnota přikrývá zemi, soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodin a ukáže se nad tebou jeho sláva. (Iz 60,1-2)

Píseň: 412 *Až potud nám pomáhal*